

Károsítóhelyzet alakulása Zala megye, 2021.06.14-06.21.

Időjárás:

A múlt héten folytatódott a száraz, meleg, kánikulai időjárás. Csapadék nem volt. A minimum hőmérsékletek 5,7-18,2 fok, a maximumok 25,7-32,7 fok között alakultak (átlag: 16,3-24,2 fok). A páratartalom 70 % körül változott, a levélnedvességi értékek a gyakori légmozgás miatt csökkentek. A szántóföldi növényeken (pl. kukorica) az aszálytünetek már sok helyen jelentkeznek.

ŐSZI BÚZA, ŐSZI ÁRPA

Növényfenológia:

Őszi búza: tejesérés-viaszérés kezdete.

Őszi árpa: sárgaérés;

Károsítók:

A gabonafélék érési folyamatai a meleg, száraz időjárásban felgyorsultak.

Az őszi árpa állományok (főleg a korábban betegséggel fertőzöttek) teljesen felszáradtak.

Őszi búzában a **kalászfuzárium** fellépése a kalászsok legfeljebb 1-3 %-án látható (egyértelmű rózsaszínes, fehér penészbevonat) (1. fotó). A száradt felületeken a **korompenész** gyenge szintű előfordulása jellemző (a megdölt állományokban jelentősebb).

1. fotó: Részleges fuzárium fertőzöttség őszi búzán

KUKORICA

Növényfenológia: ~7-11-(13) leveles állapot. A kukorica állományok fejlettsége elmarad az ilyenkor szokásostól. A növények szenvednek az aszálytól.

Károsítók:

Kukoricában a **kukoricamol**y rajzása folyamatos, növekvő egyedszámú, a fertőzött területeken 6-8 db imágó/fénycsapda/3 nap mennyiségben csapdázható a kártevő (a nőstények/hímek aránya ~70/30 %). A tojásrakás folyamatos, megkezdődött a lárvák kelése. A többségében L1-es lárvák levél hámozgatásai jól megfigyelhetők a besodródott leveleken. A védekezések megkezdhetők!

A **levéltetvek** egyedszáma csökkent a kukorica állományokban. Legfeljebb gyenge mértékű fertőzöttség látható, nem jelentős.

Az alsó leveleken megkezdődött az **atkák** (közönséges kétfoltos takácsatka) felszaporodása és kártétele (2. fotó). A populáció fejlettsége vegyes, tojások és imágók is előfordulnak jellemzően. A kártétel az alsó leveleken gyenge, foltokban közepes mértékű. A hibrid kukoricák tüzetes szemléje javasolt.

2. fotó: Atka kártétel a kukorica alsó levelein

NAPRAFORGÓ

Növényfenológia: csillagbimbós állapot, ~40-60 cm-es magasság. Intenzív növekedés.

Napraforgóban a **levéltetvek** felszaporodása stagnál. A fertőzöttség gyenge mértékű, kisebb-nagyobb kolóniák jelenlétével. A **poloskák** egyedszáma és kártétele sem növekedett. Legfeljebb gyenge létszám és kártételi veszély jellemzi.

Az alsó leveleken kissé erősödtek az **alternáriás foltosság** tünetei, de még így is gyenge (közepes) fertőzöttség jellemző az alsó levelek vonatkozásában. A betegség erősödésére számíthatunk.

BURGONYA

Növényfenológia: virágzás-virágzás vége, kötődés.

Burgonyában a **burgonyabogár** imágók létszáma növekedett (12-15 db bogár/100 m²). A tojásrakás, lárvakelés folyamatos, L1-L4-es lárvák is láthatóak. A védekezések aktuálisak!

A **levéltetvek** betelepítése folyamatos, de továbbra is alacsony szintű. A vírusterjesztés megakadályozása céljából a védekezések megkezdhetők.

Megjelentek a különböző **baktériumos betegségek** hervadást, gumórothadást okozó tünetei az állományokban.

A **burgonyavész** fertőzésveszélye a kánikulai napokkal csökkent. Részben a szárazság (kivétel persze az öntözött állományok) részben a meleg miatt a fertőzésveszély minimálisra csökkent vissza. A kórokozó fejlődése 25 fok felett lelassul, 30 fok felett pedig a micélium elpusztul. Ilyen körülmények között a kontakt, megelőző védekezések javasoltak.

CSONTHÉJASOK (KAJSZI, SZILVA, CSERESZNYE, MEGGY), ALMA

Növényfenológia:

Szilva, cseresznye, meggy: gyümölcsfejlődés, érés;

Alma, körte: gyümölcsfejlődés (~dió nagyságú gyümölcsök), intenzív hajtásnövekedés;

Károsítók:

Almában, körtében a **levéltetvek** felszaporodása, kártétele stagnáló, egy-egy ültetvényben csökkenő (ahol védekeztek). A fertőzöttség továbbra is közepes-erős mértékű, sok esetben a hajtások, kártétel következtében kialakuló száradása is megfigyelhető. A levéltetvek megfigyelése és a védekezés javasolt.

A csapda fogások alapján az **almalevél-aknázómoly** rajzása még alacsony számú, de növekvő. Az eddigi kártételek legfeljebb gyenge mértékűek. Az **almamoly** rajzása folyamatos, növekvő számú (2-8 db imágó/csapda/3 nap). Az újabb védekezésre fel kell készülni.

Tovább fokozódott a **vértetvek** felszaporodása az ültetvényekben. Az összefüggő vértetű telepek a fák koronájának felső részében egyre gyakoribbak (3. fotó). A védekezések indokoltak!

Az **almafalisztharmat** tünetei erősödtek az érzékeny fajtákban. Mind a hajtáson, mind a kisebb terméseken megfigyelhető a betegség. Az intenzív védelem továbbra is indokolt!

Az **almafa varasodás** levéltünetei stagnálnak (érzékeny fajtákban látható némi erősödés,-az éjszakai páralecsapódás segíti a fertőzést), legfeljebb gyenge mértékű tünetek láthatóak a védett, nagyüzemi ültetvényekben. A gyümölcsön észlelési szintű legfeljebb gyenge mértékű a betegség fellépése. A megelőző védekezések továbbra is szükségesek.

Körtében (elsősorban házi kertben) a **varasodás** fertőzöttség növekedése a leveleken is, de legfőképp a gyümölcsökön látható egyértelműen. A levél fertőzöttség 11-25 %-os, a gyümölcsfertőzöttség gyakran közepes mértékű (házikertben). További intenzív védelem javasolt.

3. fotó: Erősödő vértetű fertőzés almán

Csonthéjasokban a **keleti gyümölcsmoly** rajzása növekvő 10-24 db imágó/csapda/3 nap fogással a csapdákbán. Őszi-kajsziparackban a **zöld őszibarack levéltetű** felszaporodása mérséklődött.

Cseresznyében folyamatos, enyhén emelkedő a **cseresznyelég** rajzása 7-9 db imágó/csapda/3 nap fogással a csapdákbán. A védekezések indokoltak!

Cseresznyében a cseresznyelég kártétele nyomán fokozódtak a **moniliás gyümölcsrothadás** tünetei, ~1-3 %.os. Az érő gyümölcs védelme indokolt, az élelmezés egészségügyi várakozási idők figyelembevétele mellett.

Szilvában a **szilvamoly** rajzása folyamatos, növekvő 12-26 db imágó/csapda/3 nap fogással. A folyamatos védelem szükséges.

SZŐLŐ

Növényfenológia: virágzás kezdete-teljes virágzás.

Szőlőben a múlt héten megjelentek a **peronoszpóra** első levéltünetei (olajfolt). A betegség terjedése, fertőzésveszélye a jelenlegi kánikulai melegben csökken (30 fok felett a gomba fejlődése a szövetekben lassul), de arra számítani kell, hogy néhány fokos lehűléssel csapadék jelenlétében a fertőzési folyamatok újra erőre kapnak, amely a betegség terjedését eredményezheti a szőlő még érzékeny állapotában. Ezért az intenzív megelőző védelem jelenleg is fontos. A páratartalom emelkedésével és a hőmérséklet kisebb csökkenésével (30 fok alatti hőmérséklet) a **lisztharmat** fertőzésveszélye fokozott lesz, ezért az intenzív védelem a betegség ellen javasolt!

Az **amerikai szőlőkabóca** lárvakelése és fejlődése folyamatos. A lárvák fejlettsége a következők szerint alakul: L1: ~9 %; L2: 67 %; L3: ~24 %, L4: észlelési szint. A fertőzött ültetvényekben a védekezésre fel kell készülni.

Zalaszentlőrinc, 2021. június 21.

Tűh Annamária
előrejelző